

студентів спеціальностей 222 "Медицина", 228 "Педіатрія" з дисципліни "Соціальна медицина, громадське здоров'я" (Громадське здоров'я) / упоряд. : Л. І. Чумак, В. А. Огнев, І. А. Чухно. – Харків : ХНМУ, 2020. – 20 с.

ПРОБЛЕМА ЕКОЛОГІЇ ЗА ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ

*Старікова Є. А., Куракова А. О., Трегуб П. О. (керівник роботи),
Харківський національний медичний університет, м. Харків*

За даними ВООЗ, здоров'я людини на 20 % залежить від стану довкілля. Особливо гостра проблема екології наразі. Вибухи завдають токсичної шкоди разом із фізичними руйнуваннями. Після кожного вибуху частинки токсичних речовин, таких як свинець, збіднений уран, ртуть та багато інших, потрапляють у повітря, воду та ґрунт.

Після потрапляння в організм людини, вибухові речовини, такі як тротил, гексоген, динітротолуол, викликають у людей гостру інтоксикацію та довгострокові мутагенні ефекти. Тротил має канцерогенну дію та легко всмоктується через слизові оболонки та шкіру. Залежно від дози, може бути причиною облісіння, змінити стан крові, викликати печінкову недостатність і катаракту. Гексоген у великій кількості спричинює отруєння, викликає нудоту, анемію, тривалий вплив призводить до ниркової і печінкової недостатності. Динітротолуол також токсичний, здатний провокувати онкологію та порушувати роботу серцево-судинної системи [1, с. 105].

Згідно з даними Пентагону, до липня 2022 року в Україні вибухнуло щонайменше 1200 ракет і бомб [2]. Токсичні хмари, що здійнялися після потужних вибухів і пожеж, накрили житлові квартали і села. Для місцевого населення, наслідки можуть стати серйозними. Сумнозвісний «рак Панчево» є прикладом такого впливу, так як серед тих, хто пережив бомбардування Панчево 1999 року, був зареєстрований сплеск онкології. При цьому, багато вчених впевнені, що токсичні пошкодження, викликані бойовими діями, можуть бути більш небезпечними, ніж вибухи [3, с. 10, 12].

Небезпечним є й радіаційне забруднення. Опираючись на статтю Polityuk, P., Strellin, F., можна сказати, що на початку війни рух важкої військової техніки підняв ядерний пил і спричинив сплеск рівня гамма-випромінювання в Чорнобильському регіоні у 28 разів вище норми [4]. Радіаційна катастрофа загрожує й через випалювання лісів та перелогів, які після катастрофи 1986 року накопичили у собі значну кількість радіонуклідів [5].

Через бойові дії постраждала система водопостачання. Зруйновані трубопроводи і непрацюючі насосні станції залишили тисячі людей без доступу до безпечної води. Пошкоджені очисні споруди КП «Лисичанськводоканал», КП «Северодонецькводоканал», КП «Рубіжанське ВУВКГ», КП «Облводоканал, КП «Попаснянський водоканал». Відповідно до цього, неочищені стічні води із Лисичанська, Северодонецька, Попасної, Рубіжногота частини Запоріжжя забруднюють поверхневі води [6].

Розглянувши дані від Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, робимо висновок, що забруднення зазнав і світовий океан, бо з початку вторгнення російські війська атакували українські порти, а також

судна в Чорному морі. Так, на сході від Одеси були пошкоджені два кораблі, які перевозили паливо та хімікати. Це спричинило локальний розлив та загоряння пального у морі [7].

Наразі екологія України сильно постраждала, але у довгостроковій перспективі все зміниться. В Організації економічного співробітництва та розвитку вважають, що Україна може використати свою післявоєнну реконструкцію для «фундаментального перетворення» до зеленої економіки з нейтральним викидом вуглецю. Проте для реалізації країні необхідна політика захисту навколишнього середовища, правила та стандарти для керування цією зеленою трансформацією, а також стале фінансування. Це бачення має охоплювати не лише територію, які найбільше постраждали від війни, а всю територію України [8].

Література:

1. Lima, Bezerra, Neves, Moreira «Impact of ammunition and military explosives on human health and the environment». Rev. Environ. Health 2011. № 26, с. 105.
2. Kónya, Renáta (2022-06-20). «Ukraine Crisis: Unprecedented environmental impacts of war, WWF warns». BudapestBusinessJournal. Retrieved 2022-07-01.
3. Dathan, Jennifer (2020). «The environmental consequences of explosive weapon use». С. 10, 12.
4. Polityuk, P., Crellin, F. (2022-02-25). «Ukraine reports higher Chernobyl radiation after Russians capture plant». Reuters. Retrieved 2022-07-11.
5. Ключові наслідки для довкілля від російської агресії в Україні 24 лютого – 31 березня 2022 року.
6. Environment and Conflict Alert Ukraine: A first glimpse of the toxic toll of Russia's invasion of Ukraine. 9 березня 2022.
7. Інформація про наслідки для довкілля від російської агресії в Україні 24 лютого - 18 березня 2022 року. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. 21 березня 2022.
8. Ukraine war passes half-year mark, leaving a 'toxic environmental legacy'. Bahar MAKOOI. 24. 08. 2022.

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ «POMODORO» ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

*Вашев О. Є. (керівник роботи), Воюцька Є. В., Наумова В. Ю.
Харківський національний медичний університет, м. Харків*

Актуальність. Багато студентів стикається з проблемою довготривалої концентрації, особливо при самостійному навчанні. Тому зрозумілі намагання знайти методику, яка б покращила концентрацію уваги і працездатність.

Згідно принципу П. Паретто пропонується вирішувати, в першу чергу, життєво важливі проблеми, на які витрачається 20 % часу та отримується 80 % результату, а потім приступати до другорядних завдань, на які витрачається 80 % часу і отримується 20 % результату.

Існує безліч підходів щодо збільшення часу ефективної концентрації, однак найбільш розповсюджені методики «Алрен» і «Pomodoro».